

7

45

Հրատարակութիւն Զ. Գրիգորեանցի:

ԴԱՍԱՏԵՏՐ

Ա Ղ Օ Թ Է Յ

Ի Պ Է Տ Ս

Դ Գ Ր Ո Յ Ա Յ Ա Ջ Դ Ի Ս

ԽՄԲԱԳՐԵՑ

Ն. ՏԵՐ-ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ

Հինգերորդ տպագրութիւն:

ՏՓԽԻՍ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԽՈՐՀԱՐԱՆԻ ՏՊԱՐԱՆ

ՕՐԲԵԼԵՆ ՓՈՂՈՑ, № 1 | 2

1887

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 16 Февраля 1887 г.

ՀՖ. 1110

7110 5-60

Типографія И. Мартиросіанца, Орб. ы., д. № 1 и 2

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հողւոյն սրբոյ ամէն:

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր. և թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն. այլ փրկեան զմեզ ՚ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք. յաւիտեանս. ամէն:

Ո՛վ Հայր մեր, որ երկնքումն ես, քո անունդ սուրբ լինի. քո արքայութիւնդ դայ. քո կամքդ կատարուի երկրիս վերայ էլ, ինչպէս որ կատարվում է երկնքումը: Ամեն օրուան հացներուս այսօր էլ սուր մեզ. և թող մեզ մեր պարտքերը, ինչպէս որ մենք էլ թողնում ենք մեզ պարտա-

կաններն պարտքերը: Փորձութեան մէջ էլ մը գը-
ձիւր մեզ, այլ փրկիւր չարեցը: Որովհետև քոնն է
արքայութիւնը, գորութիւնը և փառքը յաւիտեանս.
ամէն:

ԱՂՕԹՔ ՅԱՌԱՋ ՔԱՆ ԶԻԱՍԱՌՈՒԹԻՒՆ

Ամենաբարի Աստուած, առաքեան առ մեզ
զշնորհս Հոգւոյդ քո սրբոյ, զի պարգևեսցէ մեզ
զմիտս, և կազմութեանց զգորութիւնս Հոգւոց մե-
րոց. որպէս զի մեք ընդունելով զաւանդեալ մեզ
ուսմունս՝ զարգասցուք քեզ ստեղծողիդ մերում
'ի փառս, 'ի մխիթարութիւն ծնողաց մերոց և
յօգուտ եկեղեցւոյ և Հայրենեաց:

Ո՛վ ամենաբարի Աստուած, ուղարկիւր դէպի
մեզ քո սուրբ Հոգւոյդ շնորհքը, որ մեզ միտք
պարգևէ, և զօրացնէ մեր հոգևոր կարողութիւն-
ները. որպէս զի մենք ընդունելով մեզ տուած
ուսմունքը՝ մեծանանք քեզ ստեղծողիդ փառք
տալու, մեր ծնողացը մխիթարելու և եկեղեցուն
ու Հայրենիքին օգտակար լինելու:

ԱՂՕԹՔ ՅԵՏ ԴԱՍԱՌՈՒԹԵԱՆ

Գոհանամք զքէն Արարիչ, զի արժանի ա-

րարեր զմեզ շնորհաց քոյ՝ ընդունելութեան
ուսմանս. օրհնեան զմեծաւորս, զծնողս և զու-
սուցիչս մեր, որք առաջնորդեն մեզ 'ի գիտութիւն
բարութեան, և տօնը մեզ զկարողութիւն 'ի
շարունակութիւն ուսմունս այտորիկ:

Շնորհակալ ենք քեզանկեց, ս՛վ Արարիչ, որ
քո սուրբ շնորհովն արժանացրիւր մեզ ուսմունք
ստանալու: Սրհնէ մեր մեծաւորներին, ծնողներին
և ուսուցիչներին, որոնք առաջնորդում են մեզ բա-
րե բաներն իմանալու: Եւ մեզ կարողութիւն տուր,
որ այսուհետև ևս շարունակենք սոյն ուսումը:

ԱՂՕԹՔ ՅԱՌԱՋ ՔԱՆ ԶԱՆՁԵԼՆ

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ Տէր յուսան. և
դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու: Բանաս
զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրու-
թեամբ կամօք քովք:

Ամենքի աչքերը դէպի քեզ են նայում, Տէր,
և դու տալիս ես նրանց կերակուր ժամանակին:
Բաց ես անում քո ձեռքը և լիացնում ես ամեն-
քին քո ողորմութիւնովը:

ԱՂՕԹՔ ՅԵՏ ԸԱԶԵԼՈՅՆ

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ թագաւոր փառաց, որ ետուր մեզ կերակուր ուրախութեան. և լցուցեր զսիրտս մեր ՚ի լիութենէ ամենաբաւական ողորմութեան քո: Լցն և զմեզ հոգևով քով սրբով, որպէս զի գտցուք առաջի քո հաճոյք, և մի ամաչեցեալք. զի դու գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր:

Քեզ փառք, Տէր, քեզ փառք փառաց թագաւոր, որ տուիք մեզ ուրախութեան կերակուր, և լիացրիք մեր սիրտը քո ամենաառատ ողորմութեան լիութիւնով: Լիացրու և մեզ քո սուրբ հոգևով, որ մենք քո առաջին հաճելի լինինք և չամաչենք, որովհետև դու գալու ես և վարձատրելու ամենքին իր գործին համեմատ:

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ ՅԵՏ ՍՐԲՈՅ ՀԱՂՈՐԳՈՒԹԵԱՆ

Լցաք ՚ի բարութեանց քոց Տէր՝ ճաշակելով զմարմին քո և զարիւն. փառք ՚ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ հանապաղ կերակրես զմեզ. առաքեան ՚ի մեզ զհոգևոր քո զօրհ-

նութիւն. փառք ՚ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Տէր, ճաշակելով քո մարմինը և արիւնը՝ լիացանք քո բարութիւնովը. քեզ փառք երկնքումը, որ կերակրում ես մեզ: Դու, որ միշտ կերակրում ես մեզ, ուղարկէ մեզ քո հոգևոր օրհնութիւնը. և քեզ փառք երկնքումը, որ կերակրում ես մեզ:

ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՌ ՏԻՐԱՄԱՅՐ ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՄՆ

Անկանիմք առաջի քո սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ՝ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց. և աղաչեան զմիաձին որդիդ՝ փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

Ընկնում ենք քո առաջին, սուրբ Աստուածածին, և աղաչում ենք անարատ կուսիդ, բարեխօսութիւն արա մեր անձի համար, և խնդրէ քո միաձին Որդուց, որ փրկէ մեզ փորձանքից և ամեն տեսակ վտանգներից:

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՓՐԿԻՉՆ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍ

Պահպանեան զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ հովանեալ սուրբ և պատուական խաչի քո

ի խաղաղութեան. փրկեան չերևելի և յաներե-
 ւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ
 փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգ-
 ւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
 ամէն:

Պահպանէ մեզ Քրիստոս Աստուած մեր քո
 սուրբ և սրատուական խաչի հովանաւորութեան
 տակը՝ խաղաղութեան մէջ. փրկէ մեզ յայտնի և
 անյայտ թշնամիներէց: Արժանի արն մեզ, որ
 շնորհակալութիւնով փառաւորենք քեզ Հօր և
 սուրբ Հոգւոյ Հետ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՌ ՓՐԿԻՉՆ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍ

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն՝ Տէր Յիսուս,
 յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսա-
 ւորս: Յայնժամ մեք մի ամաչեացուք յուսա-
 ցեալքս ՚ի քեզ, այլ զօրութեանմբ քով մեծաւ
 բերկրեացուք ընդաջմէ քումմէ՝ որպէս զօրդիս
 լուսոյ և որդիս տունջեան:

Տէր Յիսուս, քո խաչը թող պաշտպան լինի
 մեզ, երբօր երևիս Հօր փառքովը լուսաւոր ամ-

պերե մէջ: Այն ժամանակը մենք՝ քեզ վերայ յոյս
 դրածներս, չենք ամաչիլ, այլ քո մեծ զօրութիւ-
 նովը կուրախանանք քո աջակողմը, ինչպէս լուսոյ
 և ցերեկուան որդիք:

ԱՂԹՔ ԱՌԱԻՑԵԱՆ

Գոհանամք զքէն, Տէր Աստուած մեր, որ
 զարթուցեր զմեզ ՚ի Հանգստենէ քնոյ շնորհիւ
 ողորմութեան քո: Զարթն գմիտս մեր արդա-
 րութեամբ առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, զի տես-
 ցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեսցէ և բնա-
 կեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո. և ողոր-
 մութիւն քո հովանի և պահապան լիցի ՚ի վե-
 րայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ գծառայս քո
 արժանի արա ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի և յամե-
 նայն ժամու միշտ խորհիլ ՚ի սէր պատուիրա-
 նաց քոց. և գոհանալով փառաւորել զչայր և
 զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յա-
 վիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Շնորհակալ ենք քեզանից, Տէր Աստուած
 մեր, որ քո ողորմութեան շնորհովը զարթեցրել
 մեզ քնած տեղից: Զարթեցրու մեր միտքը ար-

դարութիւնով դէսը քեզ, Տէր Աստուած մեր, որ մեր աչքերը տեսնեն քո փրկութիւնը, գայ և բռնակուի մեր մէջ քո Աստուածութիւնը. և քո ողորմութիւնը հովանի և պահպան լինի քո ծառայից վերայ: Եւ մեզ ծառայիցդ արժանի արն գիշեր և ցերեկ և ամենայն ժամանակ քո պատուիրանները վերայ մտածել. և շնորհակալութիւնով փառաւորել Հօրը և Որդուն և սուրբ Հոգուն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՅԹՔ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ.

Տէր Աստուած մեր՝ դու պահես զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ քո բւեռեալ պահես զմիտս և զխորհուրդս մեր. որպէս զի յամենայն ժամ քե պահպանեալ լիցուք յորդայութից թշնամուցն: Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդուց և Հոգուցն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր Աստուած մեր, դու պահիր մեզ խաղաղութիւնով այս գիշեր և ամեն ժամանակ: Քո

սուրբ երկիւղիդ մէջ հաստատ պահիր մեր միտքը և խորհուրդը, որ ամեն ժամանակ անփորձ և ազատ լինինք թշնամու որոգայթից: Եւ քեզ տանք օրհնութիւն և փառք՝ Հօրը և Որդուն և սուրբ Հոգուն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ժ Ա Մ Ա Մ Ո Ւ Տ Ք:

ԾՆՆԴԵԱՆ

Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զՅանն անսկիզբն յղացար, և զԱստուածն անիմանալի ծնար. զանպարագրելին ՚ի գիրկս քո բարձեր. նմա անղաղար բարեխօսեան վասն անձանց մերոց:

ԽԱԶԻ

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպապանելով, և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սուվա բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ Աստուածային քո նշանի շնոր-

Հեն՝ գերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի:

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Քրիստոս յարեալ ՚ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց. և յարութեամբն իւրով մեզ զկեանսս պարգևեաց. նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Հիացան վերնական բազմութիւնքն՝ տեսանելով զքեզ ՚ի հրեղէն կառս բազմեալ. սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յԵղովմայ. և եկեալ մտանէ փառօք ՚ի փառս. Տէր, փառք քեզ:

ՀՈԳԵԳԱՆՍՏԵԱՆ

Այսօր ՚ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ Հանգեար յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնոսա. և այժմ աղաչեմք զքեզ, սուրբ Հոգիւք Աստուած, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց և խաղաղարար աշխարհի, ինայնս և կեցո՞ զմեզ:

ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻ

Գրիգոր սուրբ ՔաՀանայապետ՝ որ զՀաւատս ուսուցեր, և զբանակս զիւացն Հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեանն. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

ԱՄԵՆՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, սրբոյն Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրբոց առաքելոց և մարգարէից, Հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց և թագաւորաց, ճգնաւորաց և կուսանաց, նահատակաց և միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց Հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից, զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգևեա մեզ, մարդասէր Տէր:

ՔԱՐՈՋ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՒ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զՏէր, որք

զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեան:

ԱՂՕԹՔ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ

Դի մէջ տաճարիս, և առաջի Աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ սեղանոյ՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ՝ զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք, և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՋ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ

Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո և ողորմեան:

ՔԱՐՈՋ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՅ

Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ՚ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի, և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեան:

ՔԱՐՈՋ ԽԱՉԻ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո և ողորմեան:

ԵՐԳ Ի ԴԵՄՍ ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Սուրբ Աստուած. սուրբ և հզօր. սուրբ և անմահ. որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ: (Երիցս կրկնեան:)

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍՆ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս

Աստուածածին Մարիամ՝ մայր Քրիստոսի. մատո՛ն
զաղաչանս մեր Որդւոյ քոյ և Աստուծոյ մերոյ:

Փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամենայն
վտանգից մերոց:

ՔԱՐՈՋ ԿԻՐԱԿԷԻՅ ԵՒ ԱՅԼՈՅ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՅ

Խնդրեսցուք Հաւատով միաբանութեամբ
՚ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր ա-
բասցէ ՚ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուս-
ցէ և ողորմեսցի:

ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾ

Տէր, մի գարձուցաներ զերեսս քո լինէն.
Տէր բարերար՝ աղաչեմ զքեզ, օգնական իմ լեր:
Տէր՝ մի անարգեք զիս. և մի թողուք զիս Աս-
տուած փրկիչ իմ:

ԱՂՕԹՔ ԱՄՆԱՊԱՐՀԻ

Տէր ուղղեան զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս
խաղաղութեան. Տէր ուղղեան և առաջնորդեան
Հոգւոց մերոց և ամենայն Հաւատացելոց՝ զնալ

շարդարութեան ճանապարհն և ՚ի կեանոց յա-
ւիտենից:

Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղու-
թեան Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեմ
մեզ զնալ ՚ի ճանապարհս քո արդարութեամբ,
և խաղաղութեամբ ժամանել ՚ի նաւահանդիստն
կենաց և փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան
քո: Ձի դու ես օգնական և փրկիչ մեր, և քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք ՚ի մի Աստուած՝ Հայրն ամե-
նակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և
աներևութից, Եւ ՚ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս
յՈրդին Աստուծոյ, ծնեայն յԱստուծոյ Հօրէ՝
միածին, այսինքն յեութենէ Հօր, Աստուած յԱս-
տուծոյ, լոյս ՚ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ՝ յԱս-
տուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ, և ո՛չ արարած:
Նոյն ինքն ՚ի բնութենէ Հօր. որով ամենայն

ինչ եղև յերկինս և ՚ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան՝ և վասն մերոյ փրկութեան, իջեալ յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս ՚ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն՝ Հոգւովն սրբով: Արով էառ զմարմին, զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ ինչ է ՚ի մարդ, ճշմարտապէս՝ և ոչ կարծեօք: Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ՚ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ Հօր: Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան: Հաւատամք և ՚ի սուրբ Հոգին՝ յանեղն և ՚ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և ՚ի մարդարէս և յաւետարանս: Ար էջն ՚ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալսն, և բնակեցաւ ՚ի սուրբսն: Հաւատամք և ՚ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական եկեղեցի, ՚ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ՚ի քաւութիւն և ՚ի թողութիւն մեղաց: Ի յարութիւն մեռելոց, ՚ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց. յարքայութիւնն երկնից, և ՚ի կեանսն յաւիտենականս:

Իսկ որք ասեն, էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգին. կամ թէ յօջէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինիլ զՈրդին Աստուծոյ և կամ զսուրբ Հոգին. և թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նդովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի:

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ Երրորդութեանն՝ և միոյ Աստուածութեանն, Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՌԱՌՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Տէր, եթէ զըրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ՝ զօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ համադոյ և միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Զքէն գոհանամք Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանդիստ քնոյ խաղաղութեամբ: Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Տնւր մեզ Տէր՝ աղաչեմք զքեզ՝ զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ՝ երկիւղիւղ քո ամբացն և պահեան: Որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժամանեցուք յանքոյթ և ՚ի խաղաղ նաւահանդիստ յաւիտենական ՚ի կենսոյ, շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Ընդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս:

Հովիւ քաջ՝ Հովիւ բարի՝ և յաւիտենական՝ նայեաց և այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ զթուլութեամբ քով: Զի քո առաջի կամք Տէր, և առ ՚ի քէն ողորմու-

թեանցդ և զթուլութեանցդ ակն ունիմք: Զամենեսեան օրհնեա, զամենեսեան իմաստնացո, զամենեսեան լուսաւորեա. և ամենցուն պարգևեա գերկնից արքայութիւնդ: Ասան զի դու ես տէր կենաց, և Աստուած ողորմութեանց. և քեզ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ երևելի լուսով քով զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց զամենեսեան լուսաւորեցեր՝ զհաւատացեալս ՚ի քեզ: Զօրացն և զմեզ Տէր ՚ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ ՚ի տունջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի: Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո: Ընորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ:

Երկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ ան-
ցեալքս ընդ երկարութիւն գիշերիս, և կան-
խեալքս ՚ի տեղոջ խոստովանութեան մատու-
ցանեմք զառաւօտու ազօթս մեր:

Զքեզ Տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և
զքէն Տէր զոհանամք. որ արժանի արարեր զգի-
շերս խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել
՚ի ժամ առաւօտու: Արժանաւորեան զմեզ Տէր
անճառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրե-
լեաց քոց ճշմարիտդ Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս
Տէր մեր. կեցո՛ և ողորմեան:

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով.
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս
կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խո-
նարհ արարեր զմեզ. և ամայն՝ յորս տեսաք
զչարչարանս:

Հայեանց Տէր ՚ի ծառայս քո՛ և ՚ի գործս
ձեռաց քոց. և առաջնորդեան որդւոց նոցա. ե-
ղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ՚ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ՚ի մեզ
Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեան մեզ:

Լուսովդ քո Քրիստոս՝ ամենեքեան լսա-
ւորեցաք, և ՚ի սուրբ խաչ քո փրկիչ հաւա-
տացեալքս ապաւինեցաք: Լուր մեզ Աստուած
փրկիչ մեր, տուր մեզ զխաղաղութիւն քո. և
արն առ մեզ զողորմութիւն քո մարդասէր Տէր:

Զառաւօտու զազօթս և զբանաւոր պաշ-
տօնս ընկալ ամենակալ ամենամեծդ Աստուած
՚ի քո անապական և յերկնային խորանսդ: Ծա-
գեան առ մեզ զարդարութեան և զիմաստու-
թեան զլոյս քո. արն զմեզ որդիս լուսոյ և որ-
դիս տունջեան. որպէս զի ՚ի գալ աւուրս եր-
կիւղածութեամբ վարեցուք զկեանս մեր, և ա-
ռանց գալթակղութեան կատարեցուք: Զի գու-
ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յիշեան Տէր զպաշտօնեայս քո, զճնօղսն

մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, զհանգուցիչս, զվաստակաւորս, զխոստովանողս, զապաշխարողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիշխանս, զչարարարս, զբարերարս. զթշնամիս, զատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

Բարերար և բազումողորմ Աստուած՝ քո անմոռաց զիտութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ՝ յիշեա զամենայն հաւատացեալս ՚ի քեզ, և ողորմեա ամենեցուն: Օգնեա, և փրկեա չիւրաքանչիւր վտանգից և ՚ի փորձութեանց: Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՕԹՔ ՄԱՆԱՍԻԻ ԹԱԳԱՌՈՒՆ

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ Յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ. փակեցեր զխորս. կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ Տէր, թող զմեզ.

Անբաւ է մեժ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո. սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ՚ի վերայ մեղաւորաց. անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Գու Տէր բարձրեալ՝ զթաժ երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Գու Աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ և Յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւագ ծովու. և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից ՚ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Կորացեալ եմ ես ՚ի բռնութենէ կապանաց երկաթից. և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Քարկացուցի զսրտմտութիւն, և զչար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի զցատումն, ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Եւ արդ՝ Տէր, խոնարհեցուցանեմ զճունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Մեղայ Տէր՝ մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Աղաչեմ և ինդրեմ ՚ի քէն թող ինձ Տէր, թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր, և մի՛ յիշեր զչարիսն իմ, և մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջնալսն ՚ի ներքոյ երկրի չարօք. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Զի գու Աստուած՝ Աստուած ապաշխարո-

ղաց ես, և լիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, որ անարժան եմ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ Տէր՝ թող զմեզս իմ:

Զքեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն.

Ա Ղ Օ Թ Ք Ի Ա Ղ Ո Ի

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱԻԹԻ

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեան զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուս զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արան զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղ-
թեսցես 'ի դատելն քո:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ
զիս մայր իմ:

Գու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զան-
յայտս և զճաճկեալս իմաստութեամբ քով յայտ-
նեցեր ինձ:

Յօղեան չիս մշտկաւ, և սուրբ եղէց. լուա՛
և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արան ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրա-
խութիւն. և ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Գարձո՛ն զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զա-
մենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան լինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատենս չիս Աստուած, և
հոգի ուղիղ նորոգենս 'ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս Տէր չերեսաց քոց, և
զհոգի քո սուրբ մի հաներ լինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. և հոգ-
ւով պետութեան քոյ հաստատենս զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ Ատուած՝ Ատուած

փրկութեան իմոյ. ցնծացէ լեզու իմ յարդա-
րութեան քում:

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան
իմ երգէսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցա-
նէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճե-
ցար:

Պատարագ Աստուծոյ՝ հոգի խոնարհ, զսիրտ
սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհա-
մարհէ:

Բարի՛ արա Տէր կամօք քովք Միօնի, և
շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հան-
ցեն 'ի սեղան քո զուարակս:

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՀԱՅՐՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Հայր զթութեանց և Աստուած ամենայն
մխիթարութեանց. որ մխիթարես զմեզ յամե-
նայն նեղութեան մերում, լո՛ւր և այժմ ձայնի
պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղա-

չանս մեր. անցո՛ր 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով: Ներեան և լուր մեզ. քաւեան և թող զմեզս մեր. արժանաւորեան գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՈՐԴԻՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Անկեալ առաջի քո, բարերար և բազում-ողորմ Աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք և խնդրեմք զգթութիւն 'ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր՝ զամենայն գոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ 'ի Հօրէ, տացի ձեզ: Զնորհեան և այժմ հաւատացելոցս 'ի քեզ՝ և կատարեան 'ի բարի զխընդրուածս մեր. զի 'ի քեզ եմք ապաւինեալ: Եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեան զմեզ 'ի կեանս յայտոսիկ. և առաջնորդեալ հասն յանճառ երկնից արքայութիւնդ, 'ի փառաբանութիւն և 'ի պատիւ ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ԱՄԵՆԱՍՏՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ

Խաղաղութեամբ քով Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ՝ որ 'ի վեր է քան զամենայն միտս և զխորհուրդս, մխիթարեան զանձինս ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ր 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով: Ներեան և լուր մեզ, քաւեան և թող զմեզս մեր. արժանաւորեան գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյն միածնի. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Ես առ Աստուած կարգացի. և նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղորդայն՝ և 'ի հասարակ աւուր:

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զճառայս իւր և կեցուցանէ:

Հայր գթած՝ բարեխնամօղ՝ արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատանս ծառայից

քոյ ՚ի ժամ երեկոյիս, որ առատդ ես առ ամենսեան՝ պարզեօք բարերարութեան քո: Ողորմեն՝ Տէր ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց, և հոգւոցն հանգուցելոց: Զի դու, Տէր ամենակալ, դիտես զպէտս մեր և զկարիս՝ առաւել քան զոր ինդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Լուր ձայնից մերոց, Տէր Աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից. սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր ՚ի հոտ անուշից՝ ՚ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւել ՚ի մեզ, Տէր ամենակալ, զհաւատ, զյոյս, զսէր, և զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի, արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց

մերոց փրկութեան, և վասն հոգւոր կենաց աղաչել զքեզ Տէր, և գտանել ՚ի քէն զշնորհս և ողորմութիւն. և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արն զանձինս մեր, Տէր զօրութեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխուփս ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի, յարթնութեան և ՚ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ զիշերի: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ զիշերիս շնորհեան խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանիլ ՚ի պաշտօն առաւօտու՝ չերկրպագութիւն և ՚ի փառաբանութիւն ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Զհանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր Աստուած, ՚ի հաճոյս բարերար կամաց քոց: Եւ մեր մեղաց և բազում յանցա-

նացն թողութիւն շնորհեան: Եւ քեզ փառք յա-
ւիտեանս. ամէն:

Փնռք քեզ Տէր, Աստուած մեր, որ պար-
գլենցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ
անցուցանել: Մարգասէր Աստուած, զառաջիկայ
գիշերս՝ որ ՚ի վերայ մեր գալոց է, ՚ի մեղաց
փրկեան, ՚ի չարեսց ազատեան, ՚ի գործս բարիս
առաջնորդեան: Առաւօտու օրհնութեանցն և փա-
ռաբանութեանցն արժանի արա զամենայն Հա-
ւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա
՚ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, տո՛ւր զքո խաղաղու-
թիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ զցատումն և
զպատուհասն ՚ի յարարածոց: Աղորմեա հարց և
եղբարց մերոց, կենդանեսաց և հանգուցելոց:
Աղորմեա գեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց,
պտղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ
Հովանաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ:

Տէր Աստուած, օգնեան թագաւորացն քրիս-
տոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից. զօրաց և
զաւակաց նոցին՝ պահելով ՚ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, պահեան զառաջնորդս

և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով ՚ի
կամս ողորմութեան քոյ:

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչի քո
հալածեան զերևելի և զաներևույթ թշնամին ՚ի
սահմանաց մերոց և ՚ի բնակութենէս մերմէ:
Փրկեան զմեզ ՚ի Հրոյն յաւիտենից: Եւ քեզ փառք
յաւիտեանս ամէն:

ԱՂՕԹԻՔ ՏԵՍՈՒՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ
քեզ, Հայր՝ և Արդի՝ և սուրբ Հոգի. անեզ և
անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդ-
կան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարա-
ծոց և ինձ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ
քեզ՝ անբաժանելի լոյս միասնական սուրբ եր-
րորդութիւն և մի՛ Աստուածութիւն, արարիչ
լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա ՚ի հոգ-
ւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան. և
լուսաւորեան զմիտս իմ ՚ի ժամոյս յայսմիկ՝ աղօ-
թել քեզ ՚ի հաճոյս և ընդունել ՚ի քէն զխրնդ-

բուածս իմ. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Հայր երկնաւոր՝ Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ չերկինս և առաջի քո. ընկնլ զիս որպէս դանառակ որդին, և զգեցն ինձ զպատմուճանն զառաջին, զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեան քո արարածոց՝ և ինձ բազմամեղիս:

Որդի Աստուծոյ՝ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ, և աւեր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ. վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեար ՚ի մեռելոց, և համբարձար փառօք առ Հայր. մեղայ չերկինս և առաջի քո. լիշեան զիս որպէս զաւագակն, յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Հոգի Աստուծոյ՝ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր ՚ի Յորդանան և ՚ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւագանին. մեղայ չերկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերստին Աստուածային հրով քով, որպէս հրե-

զէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի լիշեր զմեզս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ ՚ի դպրութեան կենաց. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Քննող զաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ և ակամայ, զիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեան մեղաւորիս. զի ՚ի ծննդենէ սուրբ աւագանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քոյ՝ զգայարանօք իմովք, և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Ամենախնամ Տէր, զի՛ր պահատան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս Հայել յարատ. և ականջաց իմոց ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան. և բերանոյ իմոյ ոչ խօսիլ զստու-

Թիւն. և սրտի իմոյ ոչ խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց իմոց ոչ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց ոչ զնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեան զշարժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեան յանձն իմ. զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զիսիզճ մտաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեզս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս զիտութեան քոյ 'ի սրտի իմում. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ զիմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քոյ յամենայն ժամ, 'ի չար խորհրդոց 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեան զիս. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Կամեցող բարեաց, Տէր կամարար, մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեան ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց

բարեսիրաց. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Արքայ երկնաւոր, տուր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացն զսիրտ իմ ատել զմեզս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Խնամօղ արարածոց, պահեան նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց, 'ի փորձութեանց զիւաց, և 'ի մարդոց անիրաւաց. և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի զիշերի՝ 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել, զի մի երբէք սասանեցայց. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. գու հոգան և

պատրաստեն զպէտս Հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայոմ Հետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Պարձուցիչ մոլորելոց, դարձն զիս ՚ի չար սովորութեանց իմոց ՚ի բարի սովորութիւն. և բնեռեն ՚ի Հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն՝ և զերկիւղ դեհնոյն՝ և զսէր արքայութեանն. զի զղջացայց ՚ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացն ՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պուռնկին, զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Պարզելիչ ողորմութեան, պարզեան ինձ ուղղափառ հաւատով՝ և բարի գործով՝ և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ, և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Քարերնար Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի

իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ՚ի ներքոյ երկնից. և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչման աւուրն. և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց մինչև յօր մեծի զախտեան քոյ, և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Պատաւոր արդար, յորժամ զաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեն զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն. և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմեն քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Ամենողորմ Տէր, ողորմեն ամենայն հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեան և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն՝ որ առիս յանցանաց, և դարձն զնոսս ՚ի չարեացն՝ զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան

քում արժանի եղիցին. և ողորմեան քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Փառաւորեալ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծածայիս քո. և կատարեան ՚ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրբոց Առաքելոց, Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, Կուսանաց, Միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի Սուրբ Երրորդութեանդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ե Ր Գ Ք

ԵՐԳ ԳԻՂԵՐԱՅԻՆ ՃԱՄՈՒ

Առաւօտ լուսոյ, արեղակն արդար, առ իս լոյս ծագեան: Բղիւումն ՚ի հօրէ, բղխեան ՚ի հոգւոյս, բան քեզ ՚ի հաճոյս:

Գանձդ ողորմութեան, գանձիդ ծածկելոյ՝ գտող զիս արա: Գուռն ողորմութեան, դաւաճողիս բաց, դասեցն վերնոցն.

Երբեակ միութիւն, եղելոց խնամող, և ինձ ողորմեան: Զարթիւր Տէր յօգնել, զարթն զթրմեալս. զուարթնոց նմանիլ:

Էդ հայր անսկիզբն, էակից որդի, է միշտ սուրբ հօգի: Ընկալ զիս զթած, ընկալ ողորմած. ընկալ մարգասէր:

Թագաւոր փառաց, թողութեանց տուող, թո՛ղ ինձ զյանցանս: Ժողովող բարեաց, ժողովեա և զիս, ժողովս անդրանկաց:

Ի քէն Տէր հայցեմ, ՚ի մարգասիրէդ՝ ինձ բժշկութիւն: Լէր կեանք մեռելոյս, լոյս խաւարելոյս, լուծանող ցաւոյս:

Խորհրդոց զիտող, խաւարիս շնորհեան՝ խորհուրդ լուսաւոր: Ծնունդ հօր ծոցոյ, ծածկելոյս ստուերաւ՝ ծագեան լոյս փառաց,

Կենարար փրկիչ, կեցն զմեռեալս, կանգնեան զգլորեալս: Հաստեան հաւատով, հաստատեա յուսով, հիմնեցն սիրով:

Չայնիւս աղաչեմ, ձեռօքս պաղատիմ, ձիր

բարեաց շնորհեան: Ղամբարամբ լուսոյ, ղեկա-
վար ճարտար, ղօղեալս արմացն:

Ճառագայթ փառաց, ճանապարհ ինձ ցոյց,
ճեպել ՚ի յերկինս: Միածինդ հօր, մնջճ զիս յա-
ռագաստ՝ մաքուր հարսանեացդ:

Յորժամ գաս փառօք՝ յահագին աւուրն,
յիշեան զիս Քրիստոս: Նորոգող հնութեանց, նո-
րոգեան և զիս, նորոգ զարդարեան:

Ղնորհատու բարեաց, շնորհեան գքաւու-
թիւն. շնորհեան ղթողութիւն: Ուրախացն Տէր,
ողւոյս փրկութեամբ, ոյր վասն եմ ՚ի սուգ:

Չար մշակողին, չար սերմանց նորին՝ չո-
րացն զպտուղ: Պարզեւիչ բարեաց, պարզեան
իմոց՝ պարտեացս թողութիւն:

Ջուր շնորհեան աչացս, ջերմ հեղուլ զար-
տօսր, ջնջել զյանցանս: Ռետինդ քաղցու, ռամ
հողոյս արբն, ռահ ցոյց ինձ լուսոյ:

Սէր անուն Յիսուս, սիրով քով ճմլեան՝ սիրտ
իմ քարեղէն: Վասն գթութեան, վասն ողոր-
մութեան, վերստին կեցն:

Տենչալոյդ տեսեամբ՝ տուն ինձ յագենալ,

Տէր Յիսուս Քրիստոս: Բաբունդ երկնաւոր, բո-
տեան զաշակերտս՝ բամից երկնայնոց:

Յօղ արեան քօ Տէր, ցօղեան ՚ի հոգիս, ցըն-
ծասցէ անձն իմ: Իլւծեալս մեղօք, լիւծեալ ա-
ղաչեմ, լիւսել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորեց, փութան զիս փրկել՝ փոր-
ձութեանց մեղաց: Քաւիչ յանցանաց, քաւեան
զօրհնաբանս, քեզ երդել զփառս:

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբն՝
յիշեան Տէր և ողորմեան:

ՀՐԵՂՏԱԿԱՅԻՆ ԵՐԳ Ի ԾՆՈՒՆԳԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Փառք ՚ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր
խաղաղութիւն, ՚ի մարդիկ հաճութիւն: Եւ օրհ-
նութիւն քեզ ՚ի բարձունս. օրհնեալ ես, Տէր
Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և զովեմք զքեզ:
Խոստովանիմք Տէր զքեզ, և երկիրպագանեմք
քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն
վասն մեծի փառաց քոց: Տէր թագաւոր, սուրբ
երկնային, Աստուած և հայր ամենակալ: Տէր և
Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և սուրբ

Որդի: Տէր Աստուած, դառն Աստուծոյ և Որդի
Հօր, որ առեր զմերս ՚ի կուսէն. ողորմեցար,
բարձեր զմեզս աշխարհի: Եւ արդ ընկալ զա-
ղաչանս մեր. սուրբդ որ նստիս ընդաջմէ Հօր՝
ողորմենաց մեզ: Զի դու միայն սուրբ, դու մի-
այն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս: Տէր և Հոգիդ սուրբ, որ ՚ի փառս
Աստուած ընդ Հօր. ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ, Տէր, և
գովեմք զանուն սուրբ քո, յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից: Արժանի արա Տէր զօրս
զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պա-
հեա զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած Հարցն
մերոց, գովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ
քո յաւիտեանս ամէն: Օրհնեալ Տէր, ուսն ինձ
զարդարութիւնս քո. երկնս՝ իրկնս: Տէր, ապաւէն
եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես աղաչեմ Տէր, ողոր-
մեա ինձ. և բժշկեն զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:
Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. և զփրկու-
թիւնս քո տո՛ւր մեզ: Տէր, ողորմութիւն քո յա-
ւիտեան. զողորմս ձեռաց քոց մի՛ անտես առ-
ներ: Տէր իմ, զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսն

ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած
իմ: Ի քէն է Տէր՝ աղբիւր կենդանութեան, և
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս: Ծագեա
զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տէր:

ԵՐԿ ԽԱՅԻ

Խաչի քո, Քրիստոս, երկիրպագանեմք, և
զսուրբ Խաչելութիւնդ քո մեծացուցանեմք, և
զսուրբ Յարութիւնդ քո փառաւորեմք: Եկայք
Հաւատացեալք երկիրպագեսցուք Քրիստոսի Ա-
ստուծոյ մերոյ. վասն զի եկին ՚ի ձեռն Խաչին իւ-
րոյ շնորհեաց պարգևս աշխարհի: Սուրբ Ա-
ստուած, սուրբ և Հղօր, սուրբ և անմահ, որ
խաչեցար վասն մեր, ողորմեան մեզ:

Փառք սուրբ Խաչիդ ալէլուիա, սուրբ մատ-
նութեանդ ալէլուիա, չարչարանացդ ալէլուիա,
խաչելութեանդ ալէլուիա, սրբոյ թաղմանդ ա-
լէլուիա, սուրբ յարութեանդ ալէլուիա:

Փառք երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն:

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

ՏԱՍՆ ՊԱՏԴԱՄԲ

1. Ես եմ Տէր Աստուած քո. մի եղիցին քեզ այլ Աստուածք բաց լինէն:
2. Մի արասցես քեզ կուռս ըստ ամենայն նմանութեան, մի երկիրպագանիցես նոցա, և մի պաշտեսցես զնոսա:
3. Մի առնուցուս զանուն Տեառն Աստուծոյ քո ՚ի վերայ սնոտեաց:
4. Յիշեսջիր զօրն շաբաթու սրբել զնա:
5. Պատուեա զհայր քո և զմայր քո, զի բարի լինիցի քեզ, և երկայնակեաց լինիցիս ՚ի վերայ երկրի:
6. Մի սպանաներ:
7. Մի շնար:
8. Մի զոզանար:
9. Մի սուտ վկայեր զընկերէ քումմէ:
10. Մի ցանկանար տան ընկերի քո, և մի ամենայնի, զինչ ընկերի քո եցէ:

«Ազգային գրադարան»

NL0249848

«Ազգային գրադարան»

NL0249847

«Ազգային գրադարան»

NL0249846

